

קאמער ר"ל, למאי אהנת לי התם רבי קרו לי הכא רבי קרו לי, איך י"ל דר"ל, לאחר שנעשה גדול צמורה קאמר דר"י לא אהני לי מידי צמה שלמדו תורה ואין שום חילוק בעיניו בין רבי צמורה לרבי של לסטים, ועוד קשה למה חלש דעמי דר"י, הא ר"ל, לא קנטר כלל לר"י, רק אדרבה ר"י קנטר לר"ל, כמ"ש לסטאה בלסטיותי ידע, ונראה ע"פ מ"ש החוס' בצרכות (י"ז א') אהא דקאמר העושה שלא לשמה נוח לו שלא נצרה, והקשו ממ"ש דילמוד שלא לשמה שמחוק שלא לשמה צא לשמה, ומי דהכא מיירי כשלמד ע"מ לקנטר והתם מיירי כשלמד ע"מ שיכבדוהו, ולפי"ז י"ל דמ"ש ר"י לסטאה בלסטיותי ידע, חשב ר"ל, דכוונתו דכמו דמקודם פי' עסקו בענייני לסטים לצער ולקפח הצריות ה"נ גם היום כשכבר נעשה גדול צמורה ידע לעסוק בעניינים הקרוצים ללסטיות וללמוד ע"מ לקנטר ולצער חבירו, ומש"ה א"ל א"כ לפי דבעין מה אהני לי צלמודך עמי כיון דכה"ג נוח לו שלא נצרה ושלל למד, ואם תאמר דאהני לי להכבד, גם זה אינו דגם קודם הייתי מכוזב וראש ללסטים, וא"ל ר"י דמ"ש לסטאה בלסטיותי ידע לא אמר זה לגנותו, רק אדרבה לשבח דעלה מאז ועד היום מבירה עמיקתא לאיגרא רמה, דמקודם לא הי' רק לסטאה דידע בלסטיותי ועמה אהנאי לך דאקרבינך תחת כנפי השכינה עד שתוכל לחלוק עמי ולבטל את דברי, וצרכות (ל"א ב') החושד את חבירו צדור שאין צו צריך לפייסו וכאן נמי סבר ר"י דר"ל, יפייסו כיון שחשדו צמה שאין צו, וכשראה שלא פייסו חלש דעמי דר"י וחלש ר"ל.

רש"י ד"ה אהבה וכו'. מתוך שתאותם מרובה. כ"ל לפ"ה.

תוס' ד"ה יתיב וכו'. ר"י שהי' יושב שם בקבע אין זו פגיעה. ומה"ט ל"ק נמי קושיית המהרש"א צמ"א ממ"ש בפסחים שכן דאי הי' קדמה ומשמשה אחזה לדידה רוח זנונים כיון דכה"ג לא מקרי פגיעה כלל, וכן י"ל נמי לחי' צ' דתוס'.

ד"ה אי וכו'. והיינו, דאמרינן פ' כל כתבי וכו'. ר"ל, דמש"ה אין נראה משום דאמרינן פ' כ"כ וכו'.

ע"ב גמ'. אחתוהו נמי לראב"ש חלש דעמי אמר קא חשביתו לי כוותי וכו'. נראה דמקודם דאסקו תרומיהו אפסולי לא היו ידע דמחשיבי לרבי כוותי רק דהעיקר מחשיבים אותו לרבי אינו רק כדאמרי אינשי קרב לגבי דהינא ואידיהן כפירש"י צ"פ דצריס, אבל עכשיו שהורידו לרבי לא ידע ראב"ש שהוא מכח בקשת רשב"ג אציו, רק כמ"ש צ"ק (ק"י א') גבי ר"י דיתב על ו' צמחיקי וכשאמר שפרתא, ור"כ אקשי לי ולא ידע לתרוצי, שלפי מחותי כולי צמחיקי עד דיתב על ארעה, וה"נ כשהקשה רבי קושיא שאין צה ממנא אחתוהו ואח"כ כדאחתוהו נמי לראב"ש אע"ג דלא הקשה קושיא שאין צה ממנא, חלש דעמי אמר ש"מ הא

רש"י ד"ה ונגדי וכו'. מלאות דם וכאב. כ"ל לפ"ה.

ואח"כ מפרש כאז זה דם לקוי שהלצין.

ד"ה בתורה וכו'. כ"ל לפ"ה.

פ"ה א' רש"י ד"ה דחזו וכו'. דהלכות שהיו נשאלים מהן בבהמ"ד. כ"ל לפ"ה.

ד"ה אסמכי וכו'. וישום אל לבו עול ת"ת. כ"ל לפ"ה.

ור"ל, שישים אל לבו שצריך לסבול עול ת"ת כיון שנקרא רבי.

ד"ה אם וכו'. ואשיבך אליו לפני תעמוד. כ"ל לפ"ה.

ע"ב רש"י ד"ה שלא וכו'. אשר נתן לנו תורתו שהיא לפני של ד"ת. כ"ל לפ"ה. ור"ל, לאפוקי אשר צמר

צנו מכל העמים שלפני דלא מיירי מהודאה לשבח המורה.

ד"ה אקרו וכו'. לבדו כ"ל לפ"ה.

תוס' ד"ה כי וכו'. דאיכא מחי' מתים. כ"ל לפ"ה.

בא"ד. דבמשיב וכו' שזה עיקר תפלת הרוח והגשם. ר"ל,

דלא נמלא צמתימה רק דווקא משא"כ תח"מ דנמלא

גם צמתימה הו"ל הצמתימה העיקר.

פ"ה א' רש"י ד"ה ר"ל, אחר איזה זמן השתטח על קבר

ר"ח ונתרפא.

ד"ה אחתינהו וכו'. לר"ח ובניו אוקמינהו לפני התיבה

שלשתן וכו' כבדים וגו' ואהרן וחור וגו' ואע"ג

דתני וכו'! כ"ל לפ"ה. והוא דבור א' ומ"ש שלשתן קאי על

ר"ח ושני בניו יהודה וחזקיה'.

ע"ב גמ'. ואמר ר"י א"ר בן בקר אחד רק שנים וכו'.

היינו, דלא תימא דאע"ג דסעודת אצרהס לא היו

עדיפא מסעודת שלמה צממות מ"מ היו עדיפא באצרות

דסעודת שלמה הי' צקר רעי היינו, סתם צקר וסעודת אצרהס

הי' בן צקר רק וטוב שהוא היותר משוצת, מש"ה הביא הא

דריא"ר שהיו ג' צקרים, נמלא דגם צממות לא הימה עדיפא

כיון שהי' ציניהס גם בן צקר סתם, ומיושב קושיית מהרש"א

צמ"א, ומ"ש הוא די"ל בן צקר היינו, מין בן צקר והרבה

היו כמ"ש רש"י צפ' וישלח דדרך אדם לומר על שוורים

הרבה שור, לא הצינומי, חדא דכאן קרא קאמר הכי וקרא

אין דרכו צקר ועוד דהו"ל להביא סוף קרא וימהר לעשות

אותו לשון יחיד דמשמע דלא קאי על המין.

בא"ד. הכא לכל ישראל ויהודה וכו'. ורבותא דסעודת שלמה היתה ע"י ריבוי המינים דאע"פ דלא צא לכ"א מ"שאל מכל מין רק דבר מועט מ"מ כשטעמו אפי' מעט מכל מין כדכר אכלו כדי שזעם, ומיושב קושיית המהרש"א צח"א.

רש"י ד"ה מאת וכו'. ה' ויגזו שלמים הגיזו בעצמו. כנ"ל לפ"ה.

תוס' ד"ה ההוא וכו'. ודווקא במקום א' אין עושה ב' שליחות. וקושיית הרא"ס שהביא המהרש"א צח"א דלפי"ז הו' סגי צד' מלאכים, י"ל דלהפוך קדום בגפרית ואש הוצרך גבריאל דווקא כמ"ס צפסחים (ק"ח א') דאמר גבריאל אני של אש, וכן לרפואה הוצרך רפאל שהוא שר של רפואה, וכן לבשר את שרה ולהציל לוט הוצרך מיכאל שהוא שר של ישראל, כמ"ס צדניאל י' וגם הצלת לוט הי' בזכות אברהם, כמ"ס צפ' וירא, והתוס' לא הוצרכו לתרץ רק לענין שליחות מיכאל לבשר שרה ולהציל לוט אע"ג דהו' צ' שליחות.

בא"ד. וכתוב בתרי' וכו'. כי לא אוכל לעשות דבר וכו'. ר"ל, דמשמע מזה דגם המלאך דהפיכה התעסק בהצלה אף אחרי ההוצאה כיון שהמתין עליו בהפיכתו, ולתירוץ לא הי' עיקר ההצלה רק ליתו דרך עד לווער לכל יקראנו אסון בדרך וזה לא עשה רק מלאך אחד.

פז א' גמ' וכו'. ויפצר בם מאוד א"ר אלעזר מכאן שמסרבין לקטן וכו'. היינו, דמקרא דלקמ' ויאמרו לא כי צרחו נלין עדיין אין רא' שאמרו זה לסירוב, רק שצאמת לא רצו ללין צבתי אנשי קדום הרשעים, רק מדכתיב אח"כ ויפטר צם מאוד ויסורו אליו, א"כ מוכח דמה שמיאנו צתחלה הי' לסירוב ומשום דמסרבין לקטן, וכ"ה גם כונת רש"י צפסחים (פ"ז צ', ד"ה ואי) שכתב ולוט אמרו כי צרחו נלין עד ויפטר צם מאוד, והמהרש"א נדחק בזה.

בא"ד. כתיב קמח וכתוב סולת מכאן שהאשה עיני' צרה באורחין. ולפי"ז יהי' פי' הקרא כן וימהר אברהם האלה אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח סולת שאתה הכינות עבור האורחין מהרי להחליפם בקולת, ומ"ס המהרש"א צח"א דשרה הביאה קמח תחת סולת שאמר אברהם לא משמע כן מקרא דהו"ל למימר סולת ואח"כ קמח.

רש"י ד"ה על וכו'. נקוד על אי"ו שבאליו אי"ו שבו נקוד. כנ"ל לפ"ה.

תוס' ד"ה על וכו'. לשאול בשלומה אפי' ע"י בעלה אסור כדאמרינן בפ' עשרה יוחסין. צאמת שם לא משמע דלשלוח לה שלום אסור ע"י בעלה וכמ"ס שם נישדר מר שלמה לילתא, וכפירש"י שם שמרגיל לבה ודעתה אללו, משא"כ כששאל בשלומה ולה אין נודע מזה לא משמע משם איסורא, וכמ"ס התוס' שם בהדיא, וי"ל דהו' קשה להתוס' הכא מאי מקשי מדשמואל אהא דד"א שישאל אדם באכסניא,

דהכא לא הו' השאלה רק אי' היא כדדייק מקרא דאי' שרה, ולא מיירי משאלת שלום כלל, וניחא להו דשמואל ע"כ מיירי בשליחות שלום לאשה, ומטעמא שפירש"י שמרגיל לבה ודעתה אללה, ולפי"ז קשה להגמ' דלמ"ס ר"י צר"ח לשגר לה כוס של צרכה א"כ ע"כ תחודע עי"ז ששאלו עלי', דאל"כ מנא ידעי אם היא צאה לשגר לה הכוס, וממילא שייך גם כאן טעם שמואל הג"ל שמרגיל לבה ודעתה אללו, וע"ז משני ע"י בעלה שאני, ר"ל, דכשהיא ע"י בעלה שאני שאלת אי' היא משאלת שלום, דבשאלת אי' היא אין צוה קירוב דעת כ"כ אע"פ שנועד לה מזה כשאלת שלום, לז"ק התוס' דדווקא שאלת אי' פלונית שרי ע"י בעלה אע"ג שנועד לה זה כנ"ל, אבל שאלת שלום אסור כה"ג שנועד לה אפי' ע"י בעלה משום דאיכא טפי קירוב דעת כנ"ל, ומיושב קושיית הגרי"ב בזה.

ע"ב רש"י ד"ה אתיא וכו'. המקשה אומר ג"ש זו. כנ"ל לפ"ה.

ד"ה מואל וכו'. ולעיל קדריש לה הכי. ר"ל, דמ"ס לעיל מוכי תצא וגו', הכונה נמי אסיפא דקרא כדפירש"י לעיל.

תוס' ד"ה אימא וכו'. אמאי לא נילף מחרמש וכו'. ר"ל, דל"ל למילף מכרס דאיכא למפרקי שכן חייב צעוללות נילף מחרמש.

בא"ד. משום דהוי ב' כתובים הבאים כא'. ר"ל, חרמש וכרס, משא"כ כדלפינן מכרס דרשין חרמש לבשעת חרמש אכול וליכא צ' כתובים.

בא"ד. ע"כ אצטריך כרם להלכותיו. כדי שלא יהי' צ' כתובים.

פז א' רש"י ד"ה פני וכו'. שיכנים דרך הפתח. כנ"ל לפ"ה.

ד"ה עיניו וכו'. ויכניס לבית. כנ"ל לפ"ה. תוס' ד"ה עד וכו'. ופני החצר. ר"ל, הא דחנן צמחני' שם איזוהו חצר שחייבת צמעשר דמשמע דעיקר הו' החצר. ד"ה מאי וכו'. כיון שלא נגמר מלאכתו למעשר יכול לאכול אפי' בבית וכו'. אע"ג דרש"י צעלמו י"שב קושייתם צמ"ס דתלישה הו' גמר מלאכתה וכו', י"ל דהתוס' לשיטתם צדבור שאח"ז שכתבו ד לאו דווקא כיון דמיירי מדאורייתא ומה"ט אין מחייב רק דגן תירוש וינער, וצתירוש וינער לא הו' התלישה גמר מלאכה רק היין והשמן דסתמן עומדים הם לכך כדפירש"י צדניא (ל"ה א'), ומיושב קושיית המהר"ם והמהרש"א בזה.

ד"ה בעה"ב וכו'. ולא חשיב גורן וגמר מלאכה. כנ"ל לפ"ה.

בא"ד. למ"ד מקח קובע קובע אפי' בשדה בדבר שנגמרה מלאכתו. ר"ל, דא"כ למ"ס דלוקח עיניו צמקחו